

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	21.09.20	
Kontroll- og kvalitetsutvalget	26.08.20	25/20
Kontroll- og kvalitetsutvalget	17.06.20	18/20
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL 2020-2024 – KARMØY KOMMUNE

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Karmøy kommunestyre vedtar framlagt Plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2024 slik den foreligger med følgende utvalgte tema/selskaper:

.

1. Generell eierstyring
 - Haugaland Kraft AS
 - Haugaland Vekst IKS,
 - Karmøy Næringsfond AS
 - Karmsund Havn IKS

Retningslinjene for eierskapskontroll for Karmøy kommune blir videreført, slik de ble vedtatt i 2006 og sist endret i 2016.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg får delegert myndighet til å foreta endringer i planperioden i samsvar med kommuneloven § 23-4.

Vedlegg:

1. Plan for eierskapskontroll 2020-2024, juni 2020
2. Retningslinjer for eierskapskontroll 2020-2024

Saksorientering

Bakgrunn

Eierskapskontroll er å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover, forskrift, kommunestyrets vedtak og kjente prinsipper for eierstyring.

Det går fram av kommuneloven § 23-4 at det skal utarbeides en egen plan for gjennomføring av eierskapskontroll. Planen skal basere seg på en risiko- og vesentligvurdering av kommunen sitt eierskap. Planen skal godkjennes av kommunestyret innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert.

Planen er det kommunestyret selv som skal vedta. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Planprosessen

KPMG AS ble engasjert av Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg i møtet 03.12.19, sak 45/19 til å lede arbeidet med å utarbeide risiko- og vesentlighetvurderinger av kommunen, og å komme med utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024. Mandatet ble beskrevet i egen prosjektplan.

Det ble planlagt å behandle ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll på følgende måte:

- marsmøtet: – diskutere og vurdere risikoer innenfor kommunen sine ansvarsområder og knyttet til driften i selskaper der kommunen har eierinteresser, og å gjøre en første vurdering av aktuelle prosjekter gjennom en workshop i etterkant av møtet.
- maimøtet: - kontrollutvalget gjør endelig prioritering av de enkelte prosjektene på grunnlag av innspill. Som grunnlag for diskusjonen i møtet skulle analyse-dokumentene bli ferdiggjort. I dokumentene er alle data som samles inn blitt presentert i en risikovurdering, inkludert det som ble samlet inn fra workshop
- september: Utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll blir lagt fram for utvalget for endelig godkjenning og videresendelse til kommunestyret, eller til ny behandling i neste møte.

Workshopen, som det var invitert til den 18.03.20, ble avlyst pga de igangsatte koronatiltakene fra regjeringen pga Covid19-viruset. Det samme gjaldt møtet mellom revisor og rådmann i samme uke. Workshopen og samtalen var en viktig del av prosessen for å komme med innspill til ny analyse og plan. Det innebar at analysedokumentet ikke ble ferdigstilt pr mai og prosessplanen ble noe forsinket.

Til maimøtet ble utvalget gitt anledning til å komme med sine meninger knyttet til å identifisere risiko og komme en vektlegging av disse.

Risiko- og vesentligvurderingene er vedlagt saksdokumentene som vedlegg 2 i sak om plan for forvaltningsrevisjon. I kapittel 3 gir KPMG en oversikt over alle selskapene kommunen har eierskap i, medregnet aksjeselskap, interkommunale selskap og kommunale oppgavefelleskap.

Dette analysedokumentet er et verktøy – som sammen med kontrollutvalgets egne vurderinger skal legges til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter i planen. Det er utvalget som prioriterer og vurderer de ulike risikoområdene og avgjør hvilke områder som bør bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Karmøy kommune har 4 egne heleide selskaper, og er deleier i 6 heleide interkommunale selskaper og 3 kommunale aksjeselskaper. I følge vedtatte retningslinjer bør kontroller her samordnes med de andre eierkommunene.

Karmøy kommune har eierdeler i flere aksjeselskaper, som er eid av andre eiere enn kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper. Oversikt over disse 11 selskapene finner en under kap. 3.2 i vedlegget om risiko- og vesentlighetsvurderinger. Disse selskapene og de heleide selskapene er nærmere omtalt med inntekter, årsresultat og kommunen sin eierdel.

Selv om Haugaland Kraft AS har også private eiere har generalforsamlingen vedtatt i selskapsavtalen/vedtektene at de kan være gjenstand for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Plan for eierskapskontroll 2020-2024, juni 2020 følger som vedlegg 1.

Tidligere planer

I perioden 2012-2016 gjennomførte kontrollutvalget sammen med de øvrige eierkommunene forvaltningsrevisjoner innen følgende områder: Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS

I perioden 2016-2020 gjennomførte kontrollutvalget sammen med de øvrige eierkommunene forvaltningsrevisjoner innen følgende område: Karmsund Havn IKS (*rapport 2018*).

Ny plan 2020-2024

I forslag til ny plan har revisor, etter innspill fra administrasjon og utvalg, foreslått at følgende tema blir valgt ut for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2024 (i uprioritert rekkefølge):

Forvaltningsrevisjon i selskap

- *Haugaland Brann og redning IKS*
- *Haugaland Næringspark AS*
- *Solstein AS*

Nærmere begrunnelse for valgene finnes under hvert av temaene i planen.

I utkast til plan for eierskapskontroll hadde revisor foreslått følgende tema og selskaper som burde bli valgt ut (i uprioritert rekkefølge):

- *Generell eierskapskontroll*
- *Haugaland Kraft AS*
- *Haugaland Vekst IKS*
- *Karmøy Næringsfond AS*

Utvalget vedtok i møtet 17.06.20, sak 16/20 å innstille med følgende prosjekt som mest aktuelle i kommende periode:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg er enig om å prioritere/rangere følgende tema/selskap for eierskapskontroll:

1. Generell eierstyring

I tillegg tas inn i planen følgende selskaper i uprioritert rekkefølge.

- *Haugaland Kraft AS*
- *Haugaland Vekst IKS,*
- *Karmøy Næringsfond AS*
- *Karmsund Havn IKS*

Utvalget tar saken opp til ny behandling i augustmøtet der de foreslåtte prosjektene er innarbeidet i planen.

Utvalget vil igjen behandle saken i møtet 26.08.20 for endelig innstilling til kommunestyret.

Videre saksgang

Når kontrollutvalget ser seg ferdig med prioriteringene i planen vil den være klar for oversending til kommunestyret for sluttbehandling. Fristen er ifølge loven *senest innen utgangen av året*, dvs 31.12.20. Dette blir tolket slik at kommunestyret kan om nødvendig behandle saken på nyåret, så lenge utvalget har gjort sitt vedtak innen fristen. Slik prosessen er lagt opp til nå, vil planen bli sendt til kommunestyrets første møte i høst og da god tid før fristen.

Planen skal vedtas av kommunestyret, men det kan delegeres til kontroll- og kvalitetsutvalget å foreta endringer i planperioden. I tidligere planer er dette anbefalt og slik fullmakt er blitt gitt. Slik hjemmel er gitt i kommuneloven § 23-3 siste setning. I løpet av fire år har det vist seg at det kan være nyttig med omprioritering av prosjektene.

Planperioden går ett år ut over kommunestyreperioden, da ny plan ikke vil bli vedtatt av kommunestyret før til høsten etter valget.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret vedtar, og den budsjettammen kontroll- og kvalitetsutvalget har til rådighet. Det betyr at utvalget kan bestille rundt to prosjekter pr år.

Evaluering av retningslinjer

Karmøy kommunes retningslinjer for selskapskontroll trådte i kraft da kommunestyret sluttet seg til disse første gang i 2006. De er senere blitt lagt fram for kommunestyret i 2008, 2012 og 2016. Ved sist revidering ble det tatt ut at selskapene årlig skulle sende inn firmaattest. Med dagens tilgang via Altinn har informasjonstilgangen blitt mye bedre siden retningslinjene ble utarbeidet i 2006.

I følge gjeldende retningslinjer pkt 12 skal retningslinjene evalueres samtidig med revidering av planen. Hjemmel i kommuneloven for eierskapskontroll, som det nå heter, er nå endret fra § 80 til § 23-4. Retningslinjene følger som vedlegg 2 til saken.

Sekretariatet kan ikke se at det er behov for endringer eller tillegg. Ordet selskapskontroll bør imidlertid skiftes ut med eierskapskontroll, da det er i tråd med bruken i den nye kommuneloven.

Det som sekretariatet igjen vil minne om, er selskapenes plikt til å sende innkallinger og sakspapirer til sekretariatet ved utsending til representantskapsmøter og generalforsamlinger. Noen av de mindre selskapene har fortsatt ikke fått det inn i sine rutiner.

Kommunestyret bør delegere til utvalget å gjøre endringer i planen. Slik fullmakt har da også blitt gitt tidligere år, og er hjemlet i kommunelova § 23-4 siste setning.

Aksdal, 18.08.20

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær